

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា
Cambodian Center for Human Rights

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ឆ្នាំ ២០២១-២០២៥
(ខ្លឹមសារសង្ខេប)

កាលបរិច្ឆេទអនុម័ត: ថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០

អំពីមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (“ម.ស.ម.ក”) ជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឯករាជ្យ មិនចូលបក្ស សម្ព័ន្ធដែលធ្វើការដើម្បីលើកកម្ពស់និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ លទ្ធិប្រជា ធិបតេយ្យ និងនីតិវិធីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អំពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលបំណងកំណត់ទិសដៅសម្រាប់ ម.ស.ម.ក អនុវត្តក្នុងរយៈពេល៥ ឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ២០២១ ដល់ ២០២៥ ដើម្បីសម្រេចនូវចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ។

ការបង្កើតផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានការចូលរួមពីបុគ្គលិក ម.ស.ម.ក សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាដៃគូជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងក្រុមអ្នកទទួលបានផល ក្នុងដំណើរការបង្កើតផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ នេះឡើងដើម្បីប្រមូលធាតុចូលផ្សេងៗដែលធ្វើឡើងតាមរយៈការស្ទង់មតិនិងកិច្ចប្រជុំប្រឹក្សាយោបល់ផ្សេងៗជា ច្រើន។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺជាមគ្គុទេសក៍ដែលមានលក្ខណៈបត់បែនបាន ជាជាងផែនការកំណត់នៅក្នុង បញ្ជីនោះទេ។ ទោះយ៉ាងណាក្តី ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានបំណងលើកឡើងនូវទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រដែល ច្បាស់លាស់សម្រាប់ ម.ស.ម.ក អនុវត្តក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ តទៅមុខទៀត ស្របពេលនឹងការលើកកម្ពស់នូវ គោលការណ៍តម្លាភាពនិងគណនេយ្យភាព។

ការពិនិត្យនៅពាក់កណ្តាលអាណត្តិលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងធ្វើឡើងដើម្បីវាយតម្លៃទៅលើវិសាល ភាពដែលផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះនៅឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ និងគោលបំណង ព្រមទាំងវាយតម្លៃលើការប្រ ប្រួលទិដ្ឋភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជានិងដើម្បីផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការកែតម្រូវឱ្យស្របទៅតាមកាលៈទេសៈជាក់ ស្តែង។

សំណួរ និងមតិយោបល់

ប្រសិនបើអ្នកមានសំណួរ ឬត្រូវការព័ត៌មានបន្ថែមអំពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ឬក៏មានបំណងផ្តល់មតិ យោបល់ សូមផ្ញើសារអេឡិចត្រូនិចមកកាន់ ម.ស.ម.ក តាមរយៈអាសយដ្ឋាន៖ info@cchrcambodia.org ឬ ទាក់ទង អ្នកស្រី ចក់ សុភាព នាយិកាប្រតិបត្តិ ម.ស.ម.ក តាមរយៈទូរស័ព្ទ +៨៥៥ (០) ១១ ៩៤៣ ២១៣ ឬ សារអេឡិចត្រូនិច ៖ chaksopheap@cchrcambodia.org។

ថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០
មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា
ផ្ទះលេខ៧៩៨ ផ្លូវ៩៩ សង្កាត់បឹងត្របែក ខណ្ឌចម្ការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

មាតិកា

អំពីមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា	ii
អំពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ	ii
និយមន័យ និងអក្សរកាត់.....	iv
១. មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា	1
១.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	1
១.២ សេចក្តីសង្ខេបអំពីអភិបាលកិច្ច.....	1
២. ក្របខ័ណ្ឌផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ	3
២.១ ចក្ខុវិស័យ	3
២.២ បេសកកម្ម.....	3
២.៣ គុណតម្លៃ.....	3
២.៤ និមិត្តសញ្ញា	3
២.៥ គោលបំណងនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ	3
២.៦ វិស័យការងារស្នូល	4
២. ៧ គោលដៅនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ.....	4
៣ .ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង.....	7
៤. វិស័យការងារស្នូល	9
៤.១. វិស័យការងារស្នូលទី១ – ការការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន	9
៤.២. វិស័យការងារស្នូលទី២ – កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់	10
៤.៣. វិស័យការងារស្នូលទី៣ – សមភាព និងការមិនរើសអើង.....	12
៤.៤. វិស័យការងារស្នូលទី៤ – ធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស.....	13
៤.៥ វិស័យការងារស្នូលទី៥ – ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ និងកំណែទម្រង់	15
៤.៦. វិស័យការងារស្នូលទី៦ – ការស្រាវជ្រាវ តស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយ	16

និយមន័យ និងអក្សរកាត់

BHR	ធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស
CBO	អង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋាន
ម.ស.ម.ក	មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា
CFA	វិស័យការងារស្នូល
CNRP	គណបក្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា
CSO	អង្គការសង្គមស៊ីវិល
CPR	ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ និងកំណែទម្រង់
EBA	ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធលើមុខទំនិញទាំងអស់ លើកលែងតែសព្វាជ្រុំ
EU	សហភាពអឺរ៉ុប
END	សមភាព និងការមិនរើសអើង
FFMP	គម្រោងឃ្លាំមើលសេរីភាពមូលដ្ឋាន
GSP	ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ
GBV	អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ
HRD	អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស
ICT	បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា និងគមនាគមន៍
ICCPR	កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ
IFEX	បណ្តាញសកលនៃសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ
INGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ
JLR	កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់
LANGO	ច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
LGBTIQ	ស្ត្រីស្រឡាញ់ស្ត្រី បុរសស្រឡាញ់បុរស អ្នកប្តូរភេទ អន្តរភេទ និងយៀវ
MoEYS	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
Mol	ក្រសួងមហាផ្ទៃ
MoJ	ក្រសួងយុត្តិធម៌
MoWA	ក្រសួងកិច្ចការនារី
MoLMUPC	ក្រសួងរៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម
MoLVT	ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

OHCHR	ការិយាល័យឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា
PESTLE	នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម បច្ចេកវិទ្យា ច្បាប់ និងបរិស្ថាន
PFF	ការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន
PFFP	គម្រោងការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន
RGC	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
RAP	ការស្រាវជ្រាវ ការតស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយ
SDG	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព
SOGIESC	និន្នាការភេទ អត្តសញ្ញាណយេនឌ័រ ការបង្ហាញទំនោរយេនឌ័រ និងលក្ខណៈភេទ
SOGIESCP	គម្រោងនិន្នាការភេទ អត្តសញ្ញាណយេនឌ័រ ការបង្ហាញទំនោរយេនឌ័រ និងលក្ខណៈភេទ
SWOT	ចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ កាលានុវត្តភាព និងការគំរាមកំហែង
UPR	ដំណើរការពិនិត្យជាសកលតាមកំណត់
VEG	សំឡេងដើម្បីសមភាពយេនឌ័រ

១. មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា

១.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅ

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (“ម.ស.ម.ក”) ជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឯករាជ្យ មិនចូលបក្ស សម្ព័ន្ធដែលធ្វើការដើម្បីលើកកម្ពស់ ការពារ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេស សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិវិធីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ម.ស.ម.ក ពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានដល់សង្គមស៊ីវិលដើម្បីទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន និងការផ្លាស់ប្តូរជា វិជ្ជមានតាមរយៈការស្រាវជ្រាវស៊ីជម្រៅ និងការវិភាគ ដោយបង្កើតនូវគោលនយោបាយនានានូវគ្រួសារ និងតស៊ូមតិ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ។¹ ម.ស.ម.ក គឺជាសមាជិកនៃដៃគូសន្ទនាអន្តរជាតិដើម្បីសេរីភាពបញ្ចេញ មតិ(“IFEX”) ដែលជាបណ្តាញសកលនៃសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ សម្ព័ន្ធពិភពលោកដើម្បីការចូលរួមពលរដ្ឋ (“CIVICUS”) និងជាសមាជិកនៃអង្គការពិភពលោកប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សា (“OMCT”)។

ម.ស.ម.ក បាននឹងកំពុងធ្វើការងារលើការលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជាចាប់តាំងពីខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០២។ ម.ស.ម.ក គឺជាអង្គការដំបូងដែលផ្តួចផ្តើមបង្កើតកម្មវិធីវេទិកាសាធារណៈនៅទូទាំង ប្រទេសកម្ពុជាដែលជាវេទិកាមួយផ្តល់ឱកាសជូនសាធារណជនក្នុងការឈ្វេងយល់ និងសួរសំណួរពាក់ព័ន្ធនឹង សិទ្ធិរបស់ខ្លួននិងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងបណ្តុះបណ្តាលប្រជាពលរដ្ឋអំពីការតស៊ូមតិ និងការចងក្រងឯកសារ។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ម.ស.ម.ក បានពង្រីកកម្មវិធីនានារបស់ខ្លួនរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នដោយផ្តោត ការងារលើវិស័យសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជា៖ សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ ការជួបប្រជុំ និងខាងការចងក្រង សមាគម អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់ ធុរកិច្ចនិងសិទ្ធិមនុស្ស រួមមាន សិទ្ធិដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិ សិទ្ធិស្ត្រី និងការការពារសិទ្ធិស្ត្រីស្រឡាញ់ស្ត្រី បុរសស្រឡាញ់បុរស អ្នកស្រឡាញ់ទាំងពីរ ភេទ អ្នកប្តូរភេទ និងអ្នកមានភេទមិនច្បាស់លាស់ (“អ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា”)។

១.២ សេចក្តីសង្ខេបអំពីអភិបាលកិច្ច

ម.ស.ម.ក ត្រូវបានបង្កើតឡើងនិងបានចុះបញ្ជីជាផ្លូវការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០២ ដើម្បីបំពេញបេសកកម្មការងារក្នុងការលើកកម្ពស់ និងការពារលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។² ម.ស.ម.ក ត្រូវបានគ្រប់គ្រងអនុលោមតាមលក្ខន្តិកៈរបស់អង្គការ។³ ម.ស.ម.ក មានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដែល មានសមាសភាពចូលរួមពីក្រុមបុគ្គលជោគជ័យនិងមានសក្តានុពល មានឆន្ទៈចំពោះសិទ្ធិមនុស្ស ដែលជួយគាំ ទ្រដល់ការងាររបស់ ម.ស.ម.ក។ ម.ស.ម.ក ធ្វើប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់គណៈកម្មាធិការ គ្រប់គ្រងដឹកនាំដោយអ្នកស្រី ចក់ សុភាព ដែលទទួលបាននាមជាប្រតិបត្តិនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ អ្នកស្រី ចក់ សុភាព គឺជាអ្នកសរសេរប្តូរដ៏មានសក្តានុពលមួយរូបនៅប្រទេសកម្ពុជា និងជាអ្នកតស៊ូមតិក្នុងវិស័យសិទ្ធិ

¹ ឈ្វេងយល់បន្ថែមអំពី ម.ស.ម.ក តាមរយៈ https://www.cchrcambodia.org/index_old.php?url=aboutus/aboutus.php&id=2&lang=eng%3E ។
² លិខិតទទួលស្គាល់ចុះបញ្ជីនៅក្រសួងមហាផ្ទៃនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០២ https://www.cchrcambodia.org/resource/eng/registration_eng.pdf ។
³ លក្ខន្តិកៈរបស់ ម.ស.ម.ក ឆ្នាំ២០០២ http://www.cchrcambodia.org/resource/eng/constitution_eng.pdf។

មនុស្សដ៏លេចធ្លោផងដែរ។ ការងាររបស់អ្នកស្រី ចក់ សុភាព ត្រូវបានលោក បារ៉ាក់ អូបាម៉ា⁴ អតីតប្រធានាធិបតី សហរដ្ឋអាមេរិកទទួលស្គាល់ ក៏ដូចជាសង្គមស៊ីវិល និងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទូទៅផងដែរ។

⁴ គេហទំព័ររបស់សេតវិមានសហរដ្ឋអាមេរិក ការិយាល័យនៃរដ្ឋលេខាធិការទទួលបន្ទុកសារព័ត៌មាន សុទ្ធតែរកថារបស់ប្រធានាធិបតីក្នុង កម្មវិធីគំនិតផ្តួចផ្តើមសកល ប៊ីក្លីនតុន ថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-clinton-global-initiative> ។

២. ក្របខ័ណ្ឌផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ

២.១ ចក្ខុវិស័យ

ចក្ខុវិស័យរបស់ ម.ស.ម.ក គឺចង់ឃើញប្រទេសកម្ពុជាមានសន្តិភាពដែលពលរដ្ឋគ្រប់រូបអាចអនុវត្តសិទ្ធិមនុស្សមូលដ្ឋានដែលខ្លួនមានពីកំណើត ទទួលបាននីតិវិធីដោយគ្មាននិទណ្ឌភាព ទទួលបានការគោរពស្មើភាពគ្នាដោយគ្មានការរើសអើង ទទួលបានការពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានដើម្បីចូលរួមយ៉ាងពេញលេញក្នុងដំណើរការលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ព្រមទាំងទទួលបានចំណែកនៃអត្ថប្រយោជន៍ពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយនិរន្តរភាពរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។

២.២ បេសកកម្ម

បេសកកម្មរបស់ ម.ស.ម.ក គឺលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេស សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិវិធីដើម្បីផលប្រយោជន៍ដល់ពលរដ្ឋគ្រប់រូបដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាតាមការលើកកម្ពស់ស្មារតី និងពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានដល់ពលរដ្ឋឱ្យយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិនិងតស៊ូមតិដើម្បីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងការពារបុគ្គលទាំងឡាយដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេរងការរំលោភបំពាន។

២.៣ គុណតម្លៃ

ម.ស.ម.ក រំពឹងថាបុគ្គលិករបស់ខ្លួន រួមទាំងអ្នកហាត់ការ និងអ្នកទទួលបានផលនឹងចែករំលែកនូវគុណតម្លៃពិតប្រាកដដែលឆ្លុះបញ្ចាំងនិងបំពេញបន្ថែមទៅលើចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម គោលបំណង និងទិសដៅ ដូចខាងក្រោម៖

1. សមភាព – យើងផ្តល់តម្លៃដល់ការចូលរួមបែបចម្រុះ ប្រឆាំងការរើសអើង និងជំរុញឱ្យមានការយល់ដឹងពីកត្តាប្រសព្វ
2. សច្ចភាព – យើងផ្តល់តម្លៃលើភាពមិនលំអៀង និងភាពស្មោះត្រង់ស្របតាមគោលការណ៍
3. សុចរិតភាព – យើងផ្តល់តម្លៃលើភាពស្មោះត្រង់ និងការប្តេជ្ញាចិត្ត
4. តម្លាភាព – យើងផ្តល់តម្លៃចំពោះការបើកចំហ និងទំនួលខុសត្រូវ
5. ភាពច្នៃប្រឌិត – យើងផ្តល់តម្លៃចំពោះគំនិតច្នៃប្រឌិតថ្មីៗ និងភាពបត់បែនក្នុងការផ្តល់ដំណោះស្រាយបែបនវានុវត្តន៍។

២.៤ និមិត្តសញ្ញា

និមិត្តរូបរបស់ ម.ស.ម.ក គឺ រូបសត្វស្លាបពណ៌សកំពុងហើរលើបំបែកចេញពីរង្វង់មូលពណ៌ផ្ទៃមេឃដែលមានន័យថាគឺជាការទាមទារសេរីភាពនៅកម្ពុជា។

២.៥ គោលបំណងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ

គោលបំណងនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ ម.ស.ម.ក បង្ហាញអំពីទិសដៅដែលត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេលឆ្នាំ២០២១ - ២០២៥ រួមមាន ៖

1. លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្ស និងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីឱ្យពលរដ្ឋយល់ដឹង ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន និងសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃ។
2. លើកកម្ពស់ស្មារតី និងបង្កឱ្យពលរដ្ឋទាំងអស់ចូលរួមឱ្យបានពេញលេញ ក្នុងនោះរួមទាំងស្ត្រី អ្នក ស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា យុវជននិងក្រុមដទៃទៀតដែលពុំទាន់មានភាពជាតំណាងគ្រប់គ្រាន់។
3. ពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានដល់បុគ្គល សហគមន៍ និងក្រុមងាយរងគ្រោះដើម្បីធ្វើការតស៊ូមតិទាម ទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។
4. ថ្កោលទោសចំពោះការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស និងការរើសអើងគ្រប់ទម្រង់ ព្រមទាំងលើក កម្ពស់ សមភាពឱ្យបានពេញលេញ។
5. តស៊ូមតិក្នុងការទាមទារយុត្តិធម៌ ធ្វើការងារដើម្បីលុបបំបាត់ករណីនិទណ្ឌភាពទាំងអស់ និងការពារ អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនិងបុគ្គលទាំងឡាយដែលសិទ្ធិរបស់ខ្លួនរងការរំលោភបំពាន។
6. តស៊ូមតិដើម្បីមានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់មួយដែលគោរព ការពារ និងបំពេញសិទ្ធិមនុស្ស និងដើម្បី ឱ្យមានការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

២.៦ វិស័យការងារស្នូល

ការងាររបស់ ម.ស.ម.ក ក្នុងរយៈពេល ឆ្នាំ២០២១-២០២៥ នឹងត្រូវបានរៀបចំទៅជាវិស័យការងារ ស្នូលចំនួន ៦ (“ការងារស្នូល”) ដោយផ្អែកទៅតាមវិស័យការងារស្នូលពីមុន។ ទោះយ៉ាងណាក្តី មានការកែប្រែ វិស័យការងារមួយចំនួនដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវឌ្ឍក្នុងបរិបទសិទ្ធិមនុស្ស និងតម្រូវការរបស់អ្នកទទួលផល។ ការងារស្នូលមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលទាំងនេះ ដូចមានគូសបញ្ជាក់ខាង ក្រោម។

ការងារស្នូលទាំង ៦ ដែលមានបរិយាយពិស្តារនៅផ្នែកទី៤ រួមមាន ៖

១. ការងារស្នូលទី១ – ការការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន
២. ការងារស្នូលទី២ – កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់
៣. ការងារស្នូលទី៣ – សមភាព និងការមិនរើសអើង
៤. ការងារស្នូលទី៤ – ធុរកិច្ចនិងសិទ្ធិមនុស្ស
៥. ការងារស្នូលទី៥ – ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ និងកំណែទម្រង់
៦. ការងារស្នូលទី៦ – ការស្រាវជ្រាវ តស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយ

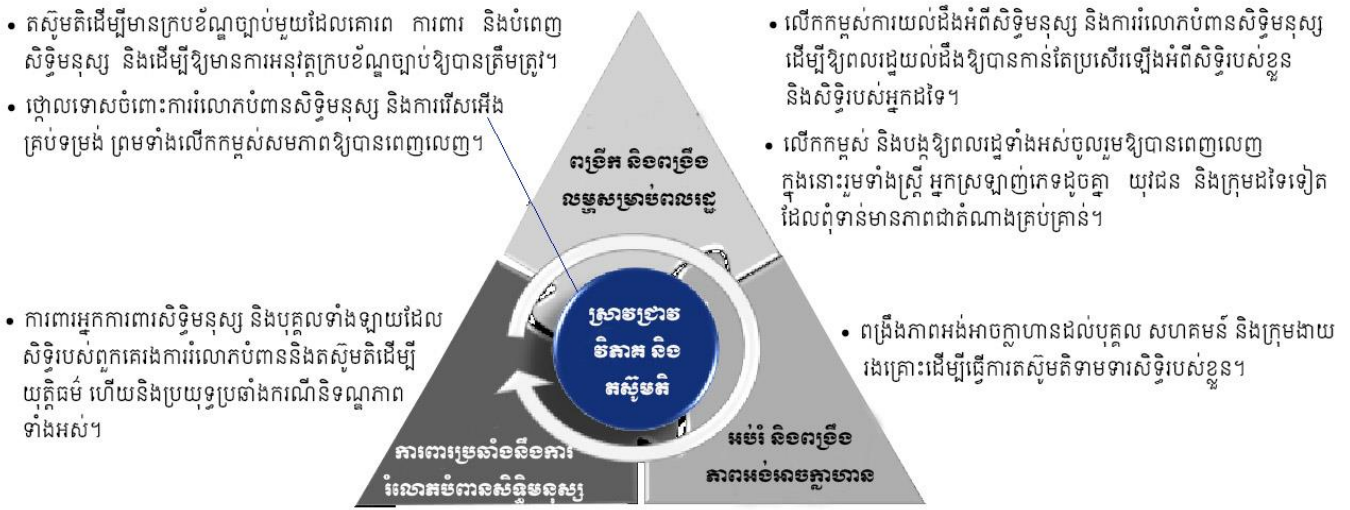
២.៧ គោលដៅនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ

ម.ស.ម.ក មានគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រចំនួនបួន។ ទាំងនេះជាការរំពឹងលទ្ធផលកម្រិតខ្ពស់ដែលផ្តល់នូវ ក្របខ័ណ្ឌមួយសម្រាប់អនុវត្តគម្រោង និងសកម្មភាពនានារបស់ ម.ស.ម.ក ។ ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះមាន ដូចជា ៖

១. ពង្រីក និងពង្រឹងលម្អសម្រាប់ពលរដ្ឋ
២. អប់រំ និងពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហាន
៣. ការពារប្រឆាំងនឹងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស
៤. ស្រាវជ្រាវ វិភាគ និងតស៊ូមតិ

រូបភាពទី ១ បង្ហាញនូវក្របខ័ណ្ឌដែលបញ្ចូលគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅនឹងគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធដែលបង្ហាញអំពីការងាររបស់ ម.ស.ម.ក។

រូបភាពទី ១ ៖ គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលបំណង

គោលដៅទាំងនេះមានទំនាក់ទំនងនឹងវិស័យការងារស្នូល។ ការរួមចំណែកនៃវិស័យការងារស្នូលនីមួយៗជួយឱ្យសម្រេចគោលដៅនានាមានបរិយាយពិស្តារនៅផ្នែកទី៤។ ខាងក្រោមនេះបរិយាយដោយសង្ខេបអំពីវិធីដែល ម.ស.ម.ក អនុវត្តការងារដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅនីមួយៗ។

២.៧.១ ពង្រីក និងពង្រឹងលម្អិតសម្រាប់ពលរដ្ឋ

ម.ស.ម.ក នឹងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងក្នុងចំណោមពលរដ្ឋនៅកម្ពុជាអំពីបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សតាមរយៈសមាហរណកម្មយុទ្ធសាស្ត្រដែលបង្កើតវិធីសម្រាប់អនុវត្តបន្ថែមជាច្រើនជាពិសេសក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៥។

គោលដៅក្រុមអ្នកទទួលបានផលគឺជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទូទៅ ហើយក៏រាប់បញ្ចូលក្រុមមួយចំនួនផ្សេងទៀតដែលមានតម្រូវការក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានជាក់លាក់ផងដែរដូចជា ស្ត្រី យុវជន អ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា បុគ្គលដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយធុរកិច្ចនិងសិទ្ធិមនុស្ស ព្រមទាំងក្រុមផ្សេងទៀតដែលខ្វះភាពជាតំណាងរបស់ខ្លួន។

២.៧.២ ការអប់រំ និងការពង្រឹងភាពអង្គការសហគមន៍

ការអប់រំ និងការពង្រឹងភាពអង្គការសហគមន៍នឹងនៅតែជាវិស័យស្នូលដោយគម្រោងជាច្រើនអនុវត្តសកម្មភាពដែលមានការចូលរួមពីសហគមន៍ ក្រោមការងារស្នូលទី២ ការងារស្នូលទី៣ និងការងារស្នូលទី៤។

គម្រោងអនុវត្តសកម្មភាពផ្ទាល់ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានតាមរយៈការផ្តល់ការគាំទ្រយ៉ាងទូលំទូលាយដល់សហគមន៍ដែលរងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស។ ម.ស.ម.ក នឹងកសាងទំនាក់ទំនងរយៈពេលយូរអង្វែងជាមួយសហគមន៍គោលដៅមួយចំនួន ហើយពេលខ្លះនឹងធ្វើកិច្ចសហការក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងៗដែលអាចផ្តល់សេវានានាបន្ថែមទៀត។

២.៧.៣ ការការពារប្រឆាំងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស

យន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស នឹងបន្តផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកច្បាប់ សន្តិសុខ មនុស្សធម៌ និងផ្លូវចិត្ត ក៏ដូចជាការតស៊ូមតិផ្នែកទៅតាមករណី សម្រាប់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សក្រោមវិស័យការងារស្នូលទី១ គឺការ ការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន។ ចំនួននិងប្រភេទនៃការផ្តល់ការគាំទ្រដល់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សអាចនឹងមានបន្ថែម ព្រោះស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សកំពុងស្ថិតក្រោមការគំរាមកំហែងកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ហើយលម្អនៃការចូលរួមរបស់ ពលរដ្ឋកាន់តែតូចចង្អៀតទៅៗ។ អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងបុគ្គលដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេរងការរំលោភបំពាន ក្រោមវិស័យការងារស្នូលផ្នែកសមភាពយេនឌ័រ និងការមិនរើសអើង ធុរកិច្ចនិងសិទ្ធិមនុស្ស ហើយនិងការពារ សេរីភាពមូលដ្ឋាន នឹងស្ថិតក្រោមការគាំទ្រពីយន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។

២.៧.៤ ការស្រាវជ្រាវ តស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយ

ការស្រាវជ្រាវ និងការវិភាគដើម្បីគាំទ្រដល់ការតស៊ូមតិផ្នែកលើក័ស្តុតាង ហើយនិងគោលនយោបាយ គឺ ស្ថិតនៅជួរមុខ និងជាការងារដ៏សំខាន់របស់ ម.ស.ម.ក ស្ថិតក្រោមវិស័យការងារស្នូលទី៦ (ការស្រាវជ្រាវ វិភាគ និងតស៊ូមតិ)។

វិស័យនេះមានសារៈសំខាន់ព្រោះថាការតស៊ូមតិរបស់ ម.ស.ម.ក គឺផ្អែកទៅលើការស្រាវជ្រាវនិងការ វិភាគដែលសំអាងលើករណីជាក់ស្តែងសម្រាប់ឱ្យអ្នកតាក់តែងគោលនយោបាយទទួលយក ក្នុងនោះរួមទាំង មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលផងដែរ។ ករណីនេះនៅតែមានសារៈសំខាន់ក្នុងការបញ្ជាក់ពីការមិនពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាព នយោបាយ និងគោលជំហឯករាជ្យរបស់ ម.ស.ម.ក ។

ចំណុចសំខាន់ខ្លាំងមួយផងដែរទាក់ទងនឹងការរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការថ្នាក់តំបន់ និងអង្គការ អន្តរជាតិ ព្រមទាំងយន្តការសិទ្ធិមនុស្សនានា។ ក្នុងនោះការសម្របសម្រួលឱ្យមានការចូលរួមរបស់អង្គការសង្គម ស៊ីវិលក្នុងដំណើរការពិនិត្យជាសកលតាមកាលកំណត់ («យូកីអ») នឹងនៅតែបន្ត។

៣ .ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង

ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង (SWOT) សម្រាប់ ម.ស.ម.ក ផ្អែកលើគំនិតនានាដែលទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំប្រឹក្សាយោបល់ ការពិភាក្សាជាមួយក្រុមគោលដៅ និងការរៀបចំសិក្ខាសាលាដើម្បីកំណត់លទ្ធភាពស្តុលរបស់ ម.ស.ម.ក និងតម្រង់ទិសដៅឱ្យស្របជាមួយកត្តាជោគជ័យខាងក្រៅ និងដើម្បីដោះស្រាយចំណុចខ្សោយ និងការគំរាមកំហែង។

តារាងទី១ លើកឡើងសង្ខេបអំពីចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង។

តារាងទី១ ៖ ចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង

ចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង	
ចំណុចខ្លាំង	ចំណុចខ្សោយ
<ul style="list-style-type: none"> • ការជឿជាក់ពីម្ចាស់ជំនួយនិងសហគមន៍សិទ្ធិមនុស្ស • តស៊ូមតិផ្អែកលើភស្តុតាងដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យផ្ទាល់ខ្លួន ការស្រាវជ្រាវ និងការវិភាគ • ទំនាក់ទំនងរវាងការការពារ តស៊ូមតិ និងយន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស • គុណភាពនៃកម្មវិធីនានា • អប់រំ និងពង្រឹងសមត្ថភាពអ្នកទទួលបានផល ដូចជាស្ត្រី អ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា បុគ្គលដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារទំនាស់ជីវិត ជនជាតិដើមភាគតិច និងកម្មករ • សង្កេតការណ៍សវនាការ • សហការក្នុងភាពជាដៃគូរឹងមាំ ដូចជា ជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ ស្ថានទូត និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងស្រុកជាដើម • គោលនយោបាយផ្ទៃក្នុង និងរចនាសម្ព័ន្ធការងារច្បាស់លាស់និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព • ការពង្រឹងសមត្ថភាព និងការថែទាំសុខុមាលភាពបុគ្គលិក • បុគ្គលិកមានបទពិសោធន៍ និងសមត្ថភាព • ស្ថិរភាពនៃហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការគាំទ្រពីម្ចាស់ជំនួយផ្សេងៗច្រើន 	<ul style="list-style-type: none"> • ការស្គាល់ ម.ស.ម.ក របស់សាធារណជន លើកលែងតែសហគមន៍សិទ្ធិមនុស្ស នៅមានកម្រិត • វិសាលភាពនៃការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងដល់សាធារណៈជនគួរពង្រីកបន្ថែម ហើយសម្រាប់កម្មវិធីវិទ្យុដែលចាំបាច់ត្រូវកែលម្អឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត • ការបំពេញសកម្មភាពការងារទៅដល់សហគមន៍ដាច់ស្រយាលនៅមានកម្រិត ព្រោះមានការិយាល័យតែមួយនៅរាជធានីភ្នំពេញ • លំបាកក្នុងការទទួលបានកិច្ចសហការ និងការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរសម្រាប់ការងារតស៊ូមតិនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន • ការផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ភាគច្រើនសម្រាប់តែករណីព្រហ្មទណ្ឌ មិនមែនករណីរដ្ឋប្បវេណី ដោយសារទំហំមូលនិធិមានកំណត់ • ប្រឈមនឹងបញ្ហាអសន្តិសុខពេលធ្វើដំណើរទៅកាន់ខេត្ត ដូចជា ត្រូវជិះរថយន្តឈ្នួលជាដើម • ពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើការគាំទ្រថវិកាពីម្ចាស់ជំនួយ និងមានម្ចាស់ជំនួយតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលមានបំណងផ្តល់ជំនួយសម្រាប់ចំណាយលើប្រតិបត្តិការទូទៅ • ម្ចាស់ជំនួយផ្តល់មូលនិធិដល់វិស័យការងារតែមួយចំនួន ដូចជាដំណើរការសំខាន់ៗ

ចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង

កាលានុវត្តភាព	ការគំរាមកំហែង
<ul style="list-style-type: none"> • មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយរដ្ឋាភិបាលនិងបង្គោលក្នុង ណៈកាន់តែងាយស្រួលដល់ការតស៊ូមតិ • ពង្រីកវិសាលភាពអ៊ីនធឺណិតបន្ថែម ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការងាររបស់ ម.ស.ម.ក • ធ្វើសកម្មភាពនៅលើបណ្តាញអ៊ីនធឺណិតបន្ថែម ទៀត ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាល • ពង្រីកលម្អនៃការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋលើប្រព័ន្ធ អ៊ីនធឺណិតសម្រាប់ការពិភាក្សានិងសន្ទនាអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ច្បាប់និងផលប៉ះពាល់ • ការតស៊ូមតិផ្នែកគោលនយោបាយអំពីច្បាប់ ជាមួយដៃគូដែលធ្វើការងារក្នុងវិស័យដូចគ្នា រួមទាំងគូអង្គនៅថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិ • ការវាយតម្លៃហានិភ័យដើម្បីការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សដែលប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិត • សិទ្ធិរបស់យុវជននឹងកើនឡើងខ្លាំង ស្របពេលដែលលំហូរនៃការចូលរួមតូចចង្អៀត បង្កើតវិធីបែបនវានុវត្តន៍ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមរបស់យុវជន • រក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ និងប្រើប្រាស់យន្តការអន្តរជាតិ • ប្រកាន់គោលជំហរច្បាស់លាស់ជាមួយដៃគូ និងផ្តល់ការគាំទ្រនូវព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ • ការបោះឆ្នោតឃុំ/សង្កាត់ និងការបោះឆ្នោតថ្នាក់ជាតិក្នុងឆ្នាំ២០២៣ និងភាពមិនប្រាកដប្រជាជុំវិញបរិបទនយោបាយទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ការគ្រប់គ្រងអំណាចកើនឡើង ហើយលទ្ធិប្រជាធិតេយ្យធ្លាក់ចុះ • ការដកប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធលើមុខទំនិញទាំងអស់លើកលែងតែសញ្ញាវុធ (EBA) នឹងប៉ះពាល់ដល់ទៅលើហិរញ្ញវត្ថុ • ជំងឺកូវីដ-១៩ តម្រូវឲ្យមានជីវភាពរស់នៅប្រកបដោយប្រយ័ត្នប្រយែង • ការឃ្នាំមើលបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយសង្គមមានការកើនឡើង • ការគំរាមកំហែងខ្លាំងលើសកម្មជនអ៊ីនធឺណិត • អាជ្ញាធរអាចនឹងឃ្នាំមើលសកម្មភាពរបស់ពលរដ្ឋ • ការបង្កើតច្បាប់ច្រើនប៉ះពាល់ខ្លាំងលើសិទ្ធិមនុស្ស • រដ្ឋាភិបាលចោទប្រកាន់បទព្រហ្មទណ្ឌលើការអនុវត្តសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ • សមត្ថភាពក្នុងការវិភាគឱ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើច្បាប់នានានៅមានកម្រិត • ការដាក់កំហិតខ្លួនឯងនៅលើប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ • ម្ចាស់ជំនួយអាចនឹងបន្ថយការចូលរួម តែយ៉ាងណាក្តីសិទ្ធិមនុស្សជាប្រធានបទសំខាន់ថ្នាក់តំបន់ដែលអាចទាញចំណាប់អារម្មណ៍ថែមទៀតពីម្ចាស់ជំនួយ។

៤. វិស័យការងារស្នូល

៤.១. វិស័យការងារស្នូលទី១ – ការការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន

៤.១.១. គោលដៅ លទ្ធផល និងសកម្មភាព

គោលដៅរួមក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី១ គឺ ៖

- ពលរដ្ឋអាចអនុវត្តសេរីភាពមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនដោយគ្មានការព្រួយបារម្ភ ឬការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ។ ម.ស.ម.ក មានបំណងសម្រេចនូវលទ្ធផលខាងក្រោម តាមការអនុវត្តសកម្មភាពក្រោមវិស័យស្នូលការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាននោះ គឺ ៖

- រដ្ឋាភិបាលគោរពសេរីភាពមូលដ្ឋានបានប្រសើរ
- មានទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងផ្តល់សំណងចំពោះការរំលោភបំពានលើសេរីភាពមូលដ្ឋាននានា
- អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងជនរងគ្រោះនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សទទួលបានការការពារ។

ការងារស្នូលទាក់ទងនឹងការការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាននឹងបន្តលើកឡើងនៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី១។ តែយ៉ាងណាក្តី ម.ស.ម.ក មានបំណងពង្រីក និងពង្រឹងយន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង ស្របទៅតាមទំហំមូលនិធិដែលខ្លួនមាន។

- *សកម្មភាព ១.១. កំណត់ឱ្យបានច្បាស់ចំពោះអ្នកទទួលបានផល ដែលជាអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលនឹងត្រូវទទួលបានការការពារ*

ម.ស.ម.ក នឹងកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ចំពោះអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលនឹងត្រូវទទួលបានការគាំទ្រតាមរយៈយន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីធានាថាការគាំទ្រនោះឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការចាំបាច់ និងបន្ទាន់ ព្រមទាំងប្រកបដោយគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព។

- *សកម្មភាព ១.២. ការឆ្លើយតបយ៉ាងសមស្រប ដោយអនុវត្តនីតិវិធីផ្អែកលើភ័ស្តុតាង តាមយន្តការមួយឆាប់រហ័ស*

ម.ស.ម.ក នឹងបន្តអនុវត្តរបៀបនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចដោយតម្លាភាព និងតម្រូវឱ្យមានភ័ស្តុតាងដើម្បីកំណត់ថាតើអាចផ្តល់ជំនួយក្រោមយន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សដែរឬយ៉ាងណា។ ម.ស.ម.ក នឹងប្រើប្រាស់យន្តការឆ្លើយតបឆាប់រហ័សសម្រាប់ករណីបន្ទាន់។ ម.ស.ម.ក ក៏នឹងសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀតផងដែរដើម្បីធានាថាការគាំទ្របន្ទាន់នោះពិតជាបានទៅដល់គោលដៅ និងមិនត្រូវគ្នា។

- *សកម្មភាព ១.៣. ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រតតាំងផ្លូវច្បាប់*

ម.ស.ម.ក នឹងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រតតាំងផ្លូវច្បាប់ក្នុងករណីដែលខ្លួនយល់ថាអាចនឹងមានផលជះបែបយុទ្ធសាស្ត្រលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស។

- *សកម្មភាព ១.៤. ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគាំទ្រ*

ម.ស.ម.ក មានក្រុមមេធាវីសម្រាប់ផ្តល់ជំនួយផ្លូវច្បាប់ ដែលនេះគឺជាការផ្តល់ការឆ្លើយតបមានលក្ខណៈបត់បែននិងមានប្រសិទ្ធភាព។

ដើម្បីបង្កើនអត្ថប្រយោជន៍គាំទ្រជំនួយផ្នែកផ្លូវចិត្ត បុគ្គលិក ម.ស.ម.ក នឹងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលអំពី៖

- ការកំណត់សម្គាល់លើសញ្ញានានាដែលត្រូវផ្តល់ជំនួយផ្លូវចិត្ត
- ដឹងពីប្រភេទនៃជំនួយខុសគ្នាទៅតាមជម្រើសផ្សេងៗ ដូចជា ក្នុងសហគមន៍ មណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈ មណ្ឌលសុខភាពឯកជន និងមណ្ឌលថែទាំសុខភាពរបស់អង្គការដៃគូ។
ម្យ៉ាងទៀត សម្រាប់ដៃគូដែលផ្តល់ជំនួយផ្លូវចិត្តដល់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនឹងតម្រូវឱ្យពន្យល់ពីគោលបំណងក្នុងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពលើការផ្តល់សេវារបស់ពួកគេទៅតាមទំហំកញ្ចប់ថវិកា។
- សកម្មភាព ១.៥. បង្កើនឱ្យមានការគាំទ្រពីស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ
ប្រាកដណាស់ថាក្នុងករណីខ្លះ ម.ស.ម.ក ចាំបាច់ឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចចូលរួមដើម្បី៖
 - ពន្យល់អាជ្ញាធរអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ និងច្បាប់ជាតិ
 - កសាងសមត្ថភាព ចំណេះដឹង និងជំនាញដល់ពួកគេ ក្នុងការប្រតិបត្តិច្បាប់ និងការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងបុគ្គលដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេរងការរំលោភបំពាន។
- សកម្មភាព ១.៦. លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការរំលោភបំពានលើសេរីភាពមូលដ្ឋាន
សកម្មភាពនេះស្របទៅនឹងគម្រោងឃ្លាំមើលសេរីភាពមូលដ្ឋាន និងគោលដៅទីបីនៃគម្រោងការពារសេរីភាពមូលដ្ឋាន។ គម្រោងទាំងនេះនឹងនៅតែបន្ត ព្រោះផ្តល់ភស្តុតាងជាមូលដ្ឋានសំខាន់សម្រាប់ការតស៊ូមតិ។

៤.២. វិស័យការងារស្នូលទី២ – កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងច្បាប់

៤.២.១ គោលដៅ លទ្ធផល និងសកម្មភាព

គោលដៅរួមនៃវិស័យការងារស្នូលទី២ គឺ៖

- ដើម្បីឱ្យមានប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌រឹងមាំ និងប្រសិទ្ធភាព ដែលការពារនីតិវិធីស្របទៅតាមកាតព្វកិច្ចរបស់កម្ពុជាក្នុងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន
ក្រោមវិស័យការងារស្នូលទី២ ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងសម្រេចឱ្យបាននូវលទ្ធផលដូចខាងក្រោម៖
 - ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌
 - ច្បាប់នានាស្របជាមួយបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ
 - បង្កើនការយល់ដឹងអំពីច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ស្ថាប័នតុលាការ
- សកម្មភាព ២.១. ពង្រីកការសង្កេតការណ៍សវនាការបន្ថែមទៅដល់ខេត្តមួយចំនួនផ្សេងទៀត
ដោយសារមានការបង្កើតសាលាឧទ្ធរណ៍នៅក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ ត្បូងឃ្មុំ និងបាត់ដំបង ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងពង្រីកការសង្កេតការណ៍សវនាការបន្ថែមទៅដល់ខេត្តទាំងនោះ។
- សកម្មភាព ២.២. បង្កើនផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាច្បាប់សំខាន់ៗ
ការសង្កេតការណ៍សវនាការគឺប្រើប្រាស់ពេលវេលា និងធនធានជាច្រើន។ ដោយសារធនធានមានចំនួនកំណត់ ប្រភេទករណីខ្លះដែលអាចឱ្យមានការផ្តល់អនុសាសន៍លើបញ្ហាផ្នែកនីតិវិធី និងបញ្ហាសំខាន់ៗជួយបង្កើនផលជះយ៉ាងច្រើន។

ម.ស.ម.ក នឹងបន្តសង្កេតការណ៍សវនាការក្នុងសំណុំរឿងអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ។ ម.ស.ម.ក ក៏នឹងពិចារណាក្នុងការសង្កេតការណ៍សវនាការលើករណីផ្សេងទៀតស្របជាមួយបេសកកម្មនិងចក្ខុវិស័យផងដែរ។

• **សកម្មភាព ២.៣.បង្កើនការចូលរួមជាមួយរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបង្កើនផលជះ**

កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់រវាង ម.ស.ម.ក និងរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តពិភាក្សាលើលទ្ធភាពក្នុងការបញ្ចូលការសង្កេតការណ៍សវនាការបន្ថែមទៅដល់សាលាឧទ្ធរណ៍ថ្មីៗ ហើយនឹងពិភាក្សាអំពីរបកគំហើញ និងអនុសាសន៍។ ទោះយ៉ាងណាក្តី តុលាការអាចផ្តល់ធាតុចូល ចំណែកឯ ម.ស.ម.ក នឹងនៅតែជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើការផលិតរបាយការណ៍។

ម.ស.ម.ក ក៏នឹងចូលរួមជាមួយក្រសួងដែលមានទំនួលខុសត្រូវចម្បងលើច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងករណីកំពុងសង្កេតការណ៍។

• **សកម្មភាព ២.៤. ការផ្តល់ការគាំទ្រក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី**

បច្ចុប្បន្ននេះ ម.ស.ម.ក អាចផ្តល់ជំនួយមេធាវីដល់បុគ្គលដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេរងការរំលោភបំពាន និងបុគ្គលដែលប្រឈមនឹងការជំនុំជម្រះផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើម្ចាស់ជំនួយនៅបន្តផ្តល់មូលនិធិ ម.ស.ម.ក នឹងពង្រីកការគាំទ្របន្ថែមនៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី។

• **សកម្មភាព ២.៥. ការពង្រីកកម្មវិធីបំប៉នដល់យុវជនដើម្បីបង្កើនផលជះ និងនិរន្តរភាពនៃកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌**

កម្មវិធីវគ្គបំប៉នដល់យុវជនបច្ចុប្បន្នកំពុងកំណត់គោលដៅលើនិស្សិតច្បាប់។ កម្មវិធីនេះនឹងពង្រីកបន្ថែមដល់និស្សិតដែលសិក្សាលើមុខវិជ្ជាផ្សេងៗ។

កម្មវិធីបច្ចុប្បន្នទទួលបានមតិគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងពីអ្នកចូលរួមទាក់ទងនឹងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងមានការចាប់អារម្មណ៍លើសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ និងច្បាប់។

• **សកម្មភាព ២.៦. បន្តបង្កើនចំណេះដឹងអំពីសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការសង្កេតការណ៍សវនាការ**

ម.ស.ម.ក នឹងបន្តរៀបចំ និងសម្របសម្រួលកម្មវិធីសិក្ខាសាលាបង្កើនសមត្ថភាពអំពីសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការសង្កេតការណ៍សវនាការសម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិលនិស្សិត ហើយនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យតុលាការ។

• **សកម្មភាព ២.៧. លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងជំរុញឱ្យមានការចាប់អារម្មណ៍លើសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ និងច្បាប់**

ម.ស.ម.ក នឹងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ក្នុងចំណោមសាធារណជនតាមរយៈការផ្តល់គំនិត និងជំនាញ ហើយនិងការសម្របសម្រួលក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៥ ដើម្បីសម្រេចដល់ក្រុមគោលដៅឱ្យបានទូលំទូលាយ។

៤.៣. វិស័យការងារស្នូលទី៣ – សមត្ថភាព និងការមើលរើសអើង

៤.៣.១. គោលដៅ លទ្ធផល និងសកម្មភាព

គោលដៅរួមនៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៣ គឺ៖

- បុគ្គល ឬក្រុមងាយរងគ្រោះទទួលបានសិទ្ធិមនុស្សពេញលេញ និងស្មើភាពគ្នា។
- ការអនុវត្តវិស័យការងារស្នូលទី៣ នាំឱ្យសម្រេចបានលទ្ធផលដូចខាងក្រោម ៖
- សាធារណជនយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ក្រុមងាយរងគ្រោះ និងគ្មានមានការរើសអើង
 - បុគ្គល ឬក្រុមងាយរងគ្រោះទទួលបានការពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ និងតស៊ូមតិទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន
 - អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងការការពារសិទ្ធិរបស់ក្រុមងាយរងគ្រោះ
 - មានសមភាពផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ក្រុមងាយរងគ្រោះ។
- **សកម្មភាព ៣.១. បន្តអាទិភាពលើការបញ្ជ្រាបសិទ្ធិរបស់ស្ត្រី និងសិទ្ធិអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា**
 ក្នុងករណីមានលទ្ធភាពអាចធ្វើទៅបាន គម្រោងនានារបស់ ម.ស.ម.ក នឹងកំណត់ជ្រើសរើសស្ត្រី និងអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នាក្នុងចំណោមអ្នកទទួលបានសំខាន់ៗរបស់គម្រោង ហើយនឹងបង្កើតសកម្មភាពនានាដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលជាក់លាក់ ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ពួកគេ។ ម.ស.ម.ក នឹងបន្តបណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹងបន្ថែមដល់អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង និងបុគ្គលិកឱ្យបានយល់ច្បាស់លើបញ្ហាដែលប្រឈមរបស់ស្ត្រី និងអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ព្រមទាំងការឆ្លើយតបឱ្យបានសមស្រប។
 - **សកម្មភាព ៣.២. ការបង្កើនផលជះជាអតិបរមាផ្នែកការអប់រំ និងសកម្មភាពពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហាន**
 វិស័យការងារស្នូលទី ៣ នឹងផ្តោតទៅលើ ៖
 - ការបង្កើនចំណេះដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្សដល់បុគ្គល ឬសហគមន៍ងាយរងគ្រោះ ហើយនិងរបៀបនៃការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម
 - ពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេរងការរំលោភបំពាន ដើម្បីអាចធ្វើការតស៊ូមតិបានដោយខ្លួនឯង ឧទាហរណ៍ ជាមួយអាជ្ញាធរ និយោជក ឬក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មជាដើម។
 ចំណុចស្នូលនៃវិធីសាស្ត្រនេះនឹងគាំទ្រដល់ការសិក្សា ការចូលរួម និងសកម្មភាពចងក្រងបណ្តាញដែលអ្នកទទួលបានផលអាចបង្កើតជំនាញ និងចំណេះដឹងក្នុងការតស៊ូមតិសម្រាប់ខ្លួនពួកគាត់ផ្ទាល់ និងដើម្បីគាំទ្រដល់សហគមន៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ។
 ដើម្បីបង្កើនផលជះជាអតិបរមា ម.ស.ម.ក នឹងកំណត់គោលដៅលើអ្នកទទួលបានផលមួយចំនួនដែលប្រឈមនឹងការគំរាមកំហែងជាក់លាក់ដើម្បីសិក្សានិងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនានា។
 - **សកម្មភាព ៣.៣. រក្សាភាពជាដៃគូដើម្បីបង្កើតលទ្ធផលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅកម្រិតសហគមន៍**

ម.ស.ម.ក នឹងបន្តសហការជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលធ្វើសកម្មភាពផ្ទាល់នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍ និងផ្តល់សេវានានាបន្ថែម។

• **សកម្មភាព ៣.៤. ការចូលរួមជាមួយរដ្ឋាភិបាល**

សារៈសំខាន់នៅត្រង់ចំណុចនេះគឺការបង្កើតមធ្យោបាយនៃការធ្វើទំនាក់ទំនងបន្ថែមទៀតជាមួយ រដ្ឋាភិបាលដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការងារ។

• **សកម្មភាព ៣.៥. ការអប់រំ និងការពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហាន**

ម.ស.ម.ក នឹងអប់រំ និងពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហានដល់ភាគីទាំងអស់ដែលចូលរួមក្នុងកិច្ចការងារ ផ្នែកសិទ្ធិស្ត្រីនិងអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា។ អ្នកទទួលផលបឋមនោះគឺ ស្ត្រីនិងសហគមន៍អ្នកស្រឡាញ់ ភេទដូចគ្នា។

បន្ថែមលើនេះ វិធីសាស្ត្ររៀនរូបមានការចូលរួមពីភាគីច្រើនក្នុងនោះរួមទាំងរដ្ឋាភិបាល ក្រុម ហ៊ុននិងអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងៗ សមាជិកសហគមន៍ងាយរងគ្រោះ និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានាទាំងនៅ ថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងនាំឱ្យសម្រេចនូវទិសដៅនិងលទ្ធផលក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៣ តាម រយៈការដោះស្រាយបញ្ហានៅតាមវេទិកាសាធារណៈនានា ដូចជា ៖

- បញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍ និងភាគីដទៃទៀតនាពេលនោះ
- សារៈសំខាន់នៃការចូលរួមក្នុងលម្អសម្រាប់ពលរដ្ឋអនុវត្តសេរីភាពនិងតម្រូវការក្នុងការទាមទារសិទ្ធិ មនុស្សដើម្បីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពដល់សហគមន៍ទូទៅ។

• **សកម្មភាព ៣.៦. ការពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយ និងក្នុងចំណោមអ្នកទទួលផល**

ម.ស.ម.ក នឹងជ្រើសរើសអ្នកសម្របសម្រួលថ្នាក់មូលដ្ឋានតាមសហគមន៍នានាក្នុងនីតិវិធី សាមញ្ញដែលនឹងទទួលបានការពង្រឹងសមត្ថភាព និងបំពាក់បំប៉នតាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ បង្គោលឱ្យយល់ដឹងពីសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ពួកគេថែមទៀតដោយមានការគាំទ្រពី ម.ស.ម.ក។ នេះនឹង អាចឱ្យ ម.ស.ម.ក កសាងទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍បានរឹងមាំយូរអង្វែងជានិរន្តរ៍ ហើយក៏ជាការ ឆ្លើយតបបានប្រសើរទៅនឹងតម្រូវការបន្ទាន់នៅថ្នាក់មូលដ្ឋានផងដែរ។

• **សកម្មភាព ៣.៧. ការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រី និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាអ្នកស្រឡាញ់ ភេទដូចគ្នា**

ម.ស.ម.ក នឹងបន្តចូលរួមឱ្យសកម្មជាមួយអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រី និងជាអ្នកស្រឡាញ់ភេទ ដូចគ្នាដើម្បីបង្កើតបណ្តាញដែលបង្កើនធនធាន និងពង្រឹងសមត្ថភាពដល់បុគ្គលនិងសហគមន៍ពាក់ ព័ន្ធ។ យន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សមានបរិយាយពិស្តារនៅផ្នែក ៤.១ ដែលមានលើកឡើងអ្នក ដែលត្រូវនឹងលក្ខខណ្ឌជាអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។

៤.៤. វិស័យការងារស្នូលទី៤ – ចុះកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស

៤.៤.១. គោលដៅ លទ្ធផល និងសកម្មភាព

គោលដៅរួមក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៤ គឺ ៖

- ពង្រឹងការការពារ ការគោរព និងការផ្តល់សំណងផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាល និងតួអង្គសាជីវកម្មទាក់ទងនឹងធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស

នៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី ៤ ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងសម្រេចនូវលទ្ធផលដូចខាងក្រោម៖

- កាត់បន្ថយការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំដោយតួអង្គសាជីវកម្មតាមតំបន់គោលដៅ
- រដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មយល់ដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមគោលការណ៍ណែនាំ ស្តីពីធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងសិទ្ធិដីធ្លី និងកម្មសិទ្ធិដោយបញ្ចូលកាតព្វកិច្ចទាំងនេះទៅក្នុងគោលនយោបាយរបស់ពួកគេ
- ការលើកកម្ពស់ និងការការពារទៅលើសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការរបស់ធុរកិច្ច ដូចជាការលើកកម្ពស់សិទ្ធិការងាររបស់កម្មករនិយោជិតជាដើម។
- **សកម្មភាព ៤.១. បង្កើនចំណេះដឹងក្នុងចំណោមរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម**

ម.ស.ម.ក នឹងដោះស្រាយលើចំណុចខ្វះខាតទាក់ទងនឹងការយល់ដឹងរបស់រដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មអំពីតួនាទីរបស់ពួកគេក្នុងការការពារ ការគោរព និងការដោះស្រាយបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សទាក់ទងនឹងសកម្មភាពធុរកិច្ច តាមរយៈវិធីសាស្ត្រកៀរគរឱ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម ដែលលើកឡើងពីយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរការចូលរួមពីស្ថាប័ននានាដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស។

វិធីសាស្ត្រនេះនឹងលើកឡើងនូវយុទ្ធសាស្ត្រដែលត្រូវបញ្ចូលក្នុងគម្រោងនានាដើម្បីសម្រេចនូវលទ្ធផលដូចខាងក្រោម ៖

- ការចូលរួមពីក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម
 - លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ការអប់រំ ឬការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីគាំទ្រដល់ការប្រតិបត្តិដោយស្ម័គ្រចិត្តពីសំណាក់តួអង្គសាជីវកម្មតាមគោលការណ៍ណែនាំ អ.ស.ប ទាក់ទងនឹងការគោរព ការការពារ និងផ្តល់ដំណោះស្រាយក្នុងករណីចាំបាច់
 - ការសម្របសម្រួល និងការជំរុញឱ្យមានការគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំ អ.ស.ប តាមរយៈកិច្ចសន្ទនារវាងបុគ្គលរងផលប៉ះពាល់ ក្នុងនោះមានក្រុមហ៊ុន អាជ្ញាធរ និងសហគមន៍នានា។
- ការចូលរួមពីរដ្ឋាភិបាល
 - លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីឱ្យរដ្ឋាភិបាលបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងការការពារសិទ្ធិមនុស្សស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំ អ.ស.ប និងធានាផ្តល់ដំណោះស្រាយក្នុងករណីចាំបាច់។

- **សកម្មភាព ៤.២. បន្តគាំទ្រសហជីព និងថ្នាក់ដឹកនាំសហជីពក្នុងការការពារសិទ្ធិរបស់កម្មករ**

តម្រូវការខាងការគាំទ្រ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពថ្នាក់ដឹកនាំសហជីពដើម្បីតស៊ូមតិជាមួយម្ចាស់ក្រុមហ៊ុននឹងនៅតែមានសារៈសំខាន់ ដែលតម្រូវការជំនួយនេះទំនងកើនឡើង ហើយ ម.ស.ម.ក នឹងជួយទៅតាមទំហំមូលនិធិ

- **សកម្មភាព ៤.៣. បង្កើនផលជះនៃការអប់រំ និងសកម្មភាពពង្រឹងភាពអង់អាចក្លាហាន**

វិស័យការងារស្នូលទី៤ នឹងផ្ដោតលើការបង្កើនចំណេះដឹងដល់បុគ្គល និងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់អំពីធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស ព្រមទាំងពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេរងការរំលោភបំពាន ដើម្បីតស៊ូមតិជាមួយអាជ្ញាធរឬក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មដោយខ្លួនពួកគាត់ផ្ទាល់។ អ្នកទទួលផលមួយចំនួនដែលប្រឈមនឹងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្សជាក់លាក់ នឹងត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យចូលរួមរៀនសូត្រ និងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនានានៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៤។

- **សកម្មភាព ៤.៤. សហការក្នុងភាពជាដៃគូដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលដោយប្រសិទ្ធភាពនៅថ្នាក់សហគមន៍**
 ម.ស.ម.ក នឹងបន្តសហការជាមួយសង្គមស៊ីវិលដែលធ្វើសកម្មភាពនៅមូលដ្ឋាន បង្កើនទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយសហគមន៍ និងផ្តល់សេវាបន្ថែម។
- **សកម្មភាព ៤.៥. រក្សាទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយសហគមន៍ទទួលផល**
 ម.ស.ម.ក នឹងជ្រើសរើសអ្នកសម្របសម្រួលថ្នាក់មូលដ្ឋានពីសហគមន៍នានាតាមនីតិវិធីសាមញ្ញដែលនឹងត្រូវទទួលបានការពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមអំពីសិទ្ធិរបស់សហគមន៍របស់ខ្លួនបន្ថែមទៀតក្រោមការគាំទ្រពី ម.ស.ម.ក ឧទាហរណ៍ដូចជាតាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលជាដើម។
- **សកម្មភាព ៤.៦. ការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សក្នុងវិស័យធុរកិច្ច**
 ម.ស.ម.ក នឹងបន្តចូលរួមឱ្យបានសកម្មជាមួយអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សក្នុងវិស័យធុរកិច្ចក្នុងការបង្កើតបណ្តាញដែលជាការបង្កើនធនធាននិងការពង្រឹងសមត្ថភាពដល់បុគ្គលនិងសហគមន៍ពាក់ព័ន្ធ។ យន្តការការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សមានបរិយាយនៅផ្នែក ៤.១ ដែលមានលើកឡើងអំពីអ្នកដែលត្រូវនឹងលក្ខខណ្ឌអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ។

៤.៥ វិស័យការងារស្នូលទី៥ – ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ និងអំណោយប្រចាំ

៤.៥.១. គោលដៅ លទ្ធផល និងសកម្មភាព

គោលដៅរួមនៃវិស័យការងារស្នូលទី ៥ គឺ ៖

- ពលរដ្ឋចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងលម្អប្រជាធិបតេយ្យ ការអនុវត្តសិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួនដោយពុំមានការកំរិតខ្លាចការយាយី ឬការរើសអើង។

សេចក្តីរំពឹងលទ្ធផលកម្រិតខ្ពស់ នោះគឺ

- ពលរដ្ឋយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា និងទទួលបានការលើកទឹកចិត្តឱ្យចាប់អារម្មណ៍អំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សបន្ថែមទៀត
- ពលរដ្ឋពីក្រុមគោលដៅត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមក្នុងលម្អប្រជាធិបតេយ្យឱ្យកាន់តែច្រើនឡើងៗ។

ក្នុងអំឡុងពេលនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រមុន ការយល់ដឹងរបស់ពលរដ្ឋកម្ពុជាអំពីសេរីភាពមូលដ្ឋានមានការធ្លាក់ចុះស្របពេលដែលសិទ្ធិមនុស្សបានធ្លាក់ទ្រុឌទ្រោម។

ហេតុដូច្នេះ ចាំបាច់ត្រូវតែពង្រឹងការយល់ដឹងដល់សាធារណជនអំពីសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន ហើយនិងការវិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងសកម្មភាពនានារបស់អាជ្ញាធរ។

ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងសម្រេចនូវលទ្ធផលនៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៥ តាមរយៈសកម្មភាពលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងនិងលើកកម្ពស់ស្មារតីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ម.ស.ម.ក នឹងប្រឹងប្រែងធ្វើយ៉ាងណាឱ្យពលរដ្ឋទូទៅមានការចាប់អារម្មណ៍លើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និងលើកទឹកចិត្តឱ្យពលរដ្ឋចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ពីព្រោះសិទ្ធិមនុស្សមានឥទ្ធិពលលើផ្លូវចិត្តរបស់មនុស្សគ្រប់រូប។

គោលដៅក្រុមអ្នកទទួលបានផលនៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលទី៥ មានដូចជា ៖

- ពលរដ្ឋកម្ពុជាទូទៅ និងក្រុមសំខាន់ៗជាក់លាក់មួយចំនួនដូចជា យុវជន និងបុគ្គលដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍លើទិដ្ឋភាពសិទ្ធិមនុស្សក្នុងវិស័យជាក់លាក់មួយចំនួនដូចជា ស្ត្រី អ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ជនជាតិដើមភាគតិច និងបុគ្គលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារបញ្ហាដីធ្លីនិងសិទ្ធិកាន់កាប់
- សហគមន៍អ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នានៅប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងនោះរួមមាន អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សសកម្មជន និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ហើយនិងអង្គការអន្តរជាតិ។

• **សកម្មភាព ៥.១. ការបង្កើតពហុមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងឱ្យបានទូលំទូលាយ និងការចូលរួមតាមជម្រើសជាច្រើន**

ម.ស.ម.ក បង្កើតមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងទូលំទូលាយ និងការចូលរួមតាមជម្រើសជាច្រើន ដែលលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងចំណោមពលរដ្ឋនៅកម្ពុជា និងក្រុមគោលដៅជាក់លាក់មួយចំនួន ព្រមទាំងលើកទឹកចិត្តឱ្យពួកគាត់ចូលរួមក្នុងលម្អិតសេរីភាពទាក់ទងនឹងបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស។

មធ្យោបាយនេះរួមមាន ៖

- ពង្រឹង និងពង្រីកកម្មវិធីវិទ្យុតាមយុទ្ធសាស្ត្រនៃប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដោយទំលំទូលាយ
- បង្កើនសកម្មភាពលើអ៊ីនធឺណិតនិងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព
- ផ្តល់ទីកន្លែងសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីបែបនវានុវត្តន៍នានា

មធ្យោបាយនេះនឹងអាចឱ្យ ម.ស.ម.ក អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនូវការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់ខ្លួននិងក្នុងការចែករំលែកសារ ដើម្បីធានាឱ្យគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រស្នូលរបស់ ម.ស.ម.ក ក្លាយជាមូលដ្ឋានសំខាន់នៃទំនាក់ទំនង។

៤.៦. វិស័យការងារស្នូលទី៦ – ការស្រាវជ្រាវ គន្លឹះមតិ និងគោលនយោបាយ

៤.១.១. គោលដៅ លទ្ធផល និងសកម្មភាព

គោលដៅរួមនៃវិស័យការងារស្នូលទី៦ មានដូចជា ៖

- រដ្ឋាភិបាល និងតួអង្គផ្សេងទៀតបំពេញតាមភារកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការការពារ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស

លទ្ធផលខាងក្រោមនឹងគាំទ្រដល់ទិសដៅនេះ ៖

- អ្នកតាក់តែងគោលនយោបាយ រួមទាំងរដ្ឋាភិបាលអាចដឹងថាតើសកម្មភាពណាខ្លះស្របទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់កម្ពុជា និងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ

- អ្នកតាក់តែងគោលនយោបាយ ក្នុងនោះរួមទាំងរដ្ឋាភិបាលយល់ដឹងអំពីវិសាលភាព និងប្រភេទនៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា និងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់សំណងដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។
វិស័យការងារស្នូលទី៦ សម្រេចនូវគោលដៅ និងលទ្ធផលទាំងនេះតាមរយៈសកម្មភាពខាងក្រោម ៖
- **សកម្មភាព ៦.១. បន្តការតស៊ូមតិផ្នែកលើកំស្មុតាង**
 វិស័យការងារស្នូលទី៦ មានគោលបំណងកំណត់យកការស្រាវជ្រាវ តស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយជាការងារនាំមុខសម្រាប់បញ្ចូលទៅក្នុងរបៀបវារៈការងាររបស់ ម.ស.ម.ក។
 នៅក្រោមវិស័យការងារស្នូលទី៦ នឹងត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងករណីមានការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្សកើតឡើងភ្លាមៗ និងសំខាន់ តាមរយៈការគាំទ្រដល់គម្រោងដែលកំពុងអនុវត្តសកម្មភាពជាធរមានក្នុងការងារផ្នែកស្រាវជ្រាវ តស៊ូមតិ និងគោលនយោបាយផ្សេងទៀត ហើយនឹងអនុវត្តដោយឯករាជ្យ ដូចជាការវិភាគច្បាប់ឬសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ព្រមទាំងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើចំណុចអាទិភាពខ្លាំង ជាជាងលើវិស័យ ការងារមិនសូវសំខាន់។
- **សកម្មភាព ៦.២. ការពង្រឹងនិងការគាំទ្រដល់ក្រុមការងារផ្នែកវិភាគច្បាប់**
 ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រចុងក្រោយនេះ ច្បាប់មួយចំនួនធំដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិមនុស្ស ត្រូវបាន ម.ស.ម.ក វិភាគផ្នែកលើកំស្មុតាងនិងមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅថែមទៀត។
 កន្លងមក ក្រុមការងារទីប្រឹក្សាច្បាប់នៅ ម.ស.ម.ក ត្រូវទទួលបានបន្ទុកខ្លាំងលើការវិភាគច្បាប់ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។
 ដើម្បីធានាការឆ្លើយតបមាននិរន្តរភាព និងគុណភាព ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងពង្រឹងក្រុមការងារទីប្រឹក្សាច្បាប់។ ឆ្លើយតបនឹងចំណុចនេះ ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងបញ្ចូលសមាសភាពទីប្រឹក្សាច្បាប់ជនជាតិកម្ពុជា និងជំនួយការទៅក្នុងក្រុមការងារវិភាគច្បាប់។
- **សកម្មភាព ៦.៣. ការសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការដែលមានចក្ខុវិស័យប្រហាក់ប្រហែលគ្នា**
 ដើម្បីបង្កើនសំឡេងបន្ថែមទៅលើការវិភាគច្បាប់របស់ ម.ស.ម.ក គឺតម្រូវឱ្យមានការឆ្លើយតបតាមវិស័យ។ ម.ស.ម.ក មានគោលបំណងសហការជាមួយអង្គការនានាដែលមានចក្ខុវិស័យប្រហាក់ប្រហែលគ្នាដើម្បីសម្របសម្រួលការឆ្លើយតបនេះដែលនឹងមានធនធានច្បាប់ទូលំទូលាយនៅក្នុងវិស័យនោះដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋប្រើប្រាស់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗ និងចាំបាច់។
- **សកម្មភាព ៦.៤. ការបង្កើតប្រតិទិនប្រចាំឆ្នាំបញ្ចូលរបាយការណ៍ ការវិភាគ និងការតស៊ូមតិ**
 ដើម្បីគាំទ្រវិធីសាស្ត្រយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ វិភាគនិងតស៊ូមតិ ប្រតិទិនប្រចាំឆ្នាំនឹងកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖
 - របាយការណ៍សម្រាប់ម្ចាស់ជំនួយ
 - របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តគម្រោង
 - ការស្រាវជ្រាវ ការវិភាគ និងការតស៊ូមតិផ្តោតលើបញ្ហាអាទិភាពសំខាន់ៗ។

ប្រតិទិននេះនឹងបង្ហាញពីរបៀបនៃការចាត់ចែងធនធាននានារបស់ ម.ស.ម.ក អោយស្របជាមួយ ទំហំការងារសម្រាប់ឆ្នាំខាងមុខ ហើយនឹងជួយកំណត់លើអាទិភាពការងារ និងការចរចាជាមួយម្ចាស់ ជំនួយទាក់ទងនឹងទំហំការងារក្នុងការផលិតរបាយការណ៍។

ប្រតិទិននេះនឹងបង្ហាញជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់អំពីភាពអាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមករវាងសកម្ម ភាពនានានៅក្នុងវិស័យការងារស្នូលផ្សេងៗ រួមទាំងទំនាក់ទំនងរវាងការតស៊ូមតិ និងការគាំទ្រដល់ការ ស្រាវជ្រាវ និងការវិភាគ។ នេះក៏នឹងនាំឱ្យមានការវិភាគយុទ្ធសាស្ត្រ និងការរៀបចំផែនការក្នុងការផ្តល់ ព័ត៌មានដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការសេចក្តីសម្រេចចិត្តទាក់ទងនឹងការស្រាវជ្រាវ ការវិភាគ និងគោល នយោបាយផងដែរ។

---ចប់---